

S Y K E

Suomen ympäristökeskus SYKE
PL 140
00251 HELSINKI

LAUSUNTO

11.11.2020

SYKE-2020-J-225

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Lausuntopyyntönnö 16.10.2020 , VN/16027/2020-MMM-1

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden toteuttamisesta

Suomen ympäristökeskus (SYKE) pitää ehdotusta valtioneuvoston asetukseksi maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden toteuttamisesta kokonaisuutena kannatettavana ja hyvin perusteltuna. SYKE katsoo, että hallituspuolueiden tavoite lisätä hiilinielua 3 Mt CO₂ vastaava nettovaikutus vuoteen 2035 mennessä ei kuitenkaan ole kovin kunnianhimoinen suhteessa Suomen päästöjen ja poistumien muodostamiin nettopäästöihin (keskimäärin n. 40 Mt CO₂-ekv. 2014-2018, Tilastokeskus NIR 2020) ja siten voisi olla perusteltua selvittää, olisiko hiilinielun tavoitetasoa mahdollista nostaa eri keinojen avulla.

Asetusehdotuksen perusteella rahoitettavien toimenpiteiden ympäristövaikutukset

Kohdan 6.5 ensimmäisessä kappaleessa näkökulma on lähes pelkästään metsien hiilinieluissa. Metsien ilmastovaikutusten kannalta myös metsien merkitys hiilen varastoina on tärkeä näkökulma. Kuten on tiedossa, hakkuiden voimakas lisääminen pienentää sekä metsien hiilivarastoa että niiden kykyä toimia hiilinieluinä useiden vuosikymmenien ajan.

Olisi tärkeää, että asetuksella voitaisiin rahoittaa myös selvityksiä, joilla tunnistetaan parhaat ja merkittävimmät hiilinielut. Näitä tietoja voitaisiin käyttää hyväksi mm. eriasteisissa kaavoissa, joissa kaavamääräyksiin voidaan edistää hiilinielujen säilymistä. Tämä voitaisiin yhdistää monimuotoisuudelle ja ekosysteemipalveluiden tuotannolle tärkeiden alueiden tarkasteluun, jolloin tunnistettaisiin eri tavoitteiden kannalta parhaat alueet.

Metsitettävien kohteiden valinnassa on syytä aina arvioida myös kohteen merkitys luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta.

Kohdassa 6.5. korostetaan monimuotoisuuden sekä vesistöjen näkökulmaa, mutta itse asetuksen 6 §:ssä (rahoitettavat toimenpiteet) vesistönäkökulmaa ei ole mukana.

Ehdotukset pykäläehdotuksiin

Suomen ympäristökeskus esittää lisättäväksi asetuksen 5 §:ään yhdeksi tavoitteeksi "Parantaa tietopohjaa ilmasto-, monimuotoisuus- ja vesiensuojelutavoitteiden ja toimenpiteiden synergioista sekä mahdollisista ristiriidoista." Vastaavasti 6 §:ään ehdotetaan lisättäväksi toimenpide "Laskennan ja tietopohjan luotettavuuden parantaminen ilmasto-, monimuotoisuus- ja vesiensuojelutavoitteiden synergioista ja mahdollisista ristiriidoista."

Suomen ympäristökeskus katsoo, että 6 § 3b kohdassa vesitalouden hallinnan lisäksi tulisi mainita vesistökuormituksen hallinta eli kirjoittaa kohta muotoon "vesitalouden ja vesistökuormituksen hallinta...". Vastaavasti 6 §:n kohta 4 b tulisi kirjoittaa muotoon "suometsien ilmastokestävä hoito sekä vesistökuormituksen hallinta". Vesitalouden hallinta kannattaa toteuttaa kustannustehokkaasti keinoilla, jotka tähtäävät samalla ravinteiden kuormituksen vähentämiseen.

vt. pääjohtaja

Eeva Primmer

kehittämispäällikkö

Kimmo Silvo

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet: tutkimusprofessori Martin Forsius, johtaja Mikael Hildén, erikoistutkija Ahti Lepistö, ryhmäpäällikkö Sampo Soimakallio ja erikoistutkija Pasi Valkama